

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 83 ΕΑΔΗΣΥ/2024

(του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα 17/07/2024, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:30 μ.μ., στα επί της οδού Δώρου 7-9 γραφεία της, συνήλθε σε συνεδρίαση ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση ως εξής:

Προεδρεύουσα: Ευαγγελία Κουτούπα (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Σύμβουλος: Δημήτριος Χανής

Μέλη: Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Νικολέτα Κοττά

Η Πρόεδρος Ανδρονίκη Θεοτοκάτου και το Μέλος Χρυσάνθη Ζαράρη, απουσίασαν αιτιολογημένα.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης Π.Ε Διοικητικού Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Δήμητρα Παπασταματίου, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, παρέστησαν, η εισηγήτρια, Δήμητρα Παπασταματίου, καθώς και η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης, Μαρία Παναγοηλιοπούλου, οι οποίες αποδεσμεύτηκαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας των Μελών της Επιτροπής και τη λήψη απόφασης

ΘΕΜΑ: «Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2γ του Ν.4412/16 - για τη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών, με αντικείμενο την αποκομιδή απορριμμάτων του Δήμου Χαλκηδόνος και μεταφορά τους στο ΧΥΤΑ Μαυροράχης, χρονικής διάρκειας τεσσάρων μηνών, προϋπολογισθείσας δαπάνης 298.952,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ .»

Με το με αριθ. πρωτ. Εισερχ ΕΑΔΗΣΥ 6649/01.07.24 έγγραφο, όπως συμπληρώθηκε με το με αριθ. πρωτ. Εισερχ ΕΑΔΗΣΥ 6894/8.7.2024 όμοιο , μετά των συνημμένων σε αυτά φακέλων, ο Δήμος Χαλκηδόνος αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, προκειμένου να συναφθεί σύμβαση παροχής υπηρεσιών με αντικείμενο την αποκομιδή απορριμμάτων του Δήμου Χαλκηδόνος και μεταφορά τους στο ΧΥΤΑ Μαυροράχης, χρονικής διάρκειας τεσσάρων μηνών, προϋπολογισθείσας δαπάνης 298.952,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ .

I. Ιστορικό – Πραγματικά Περιστατικά

1.Στις 20.12.23 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕΕΕ) η προκήρυξη του Δήμου Χαλκηδόνος για τη διενέργεια διαγωνιστικής διαδικασίας για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών για την «ΑΠΟΚΟΜΙΔΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟ ΧΥΤΑ ΜΑΥΡΟΡΑΧΗΣ, ΑΠΟΚΟΜΙΔΗ ΟΓΚΩΔΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ, ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗ ΘΝΗΣΙΜΑΙΩΝ ΑΔΕΣΠΟΤΩΝ ΖΩΩΝ, ΓΙΑ ΤΡΙΑ ΕΤΗ ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗΣ ΕΝΑ ΕΤΟΣ» ενδεικτικού προϋπολογισμού 3.841.798,16 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., και κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει τιμής. Καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ορίστηκε η 19/01/2024.

Η σύμβαση υποδιαιρείτο στα κάτωθι τμήματα:

ΤΜΗΜΑ 1 : «ΑΠΟΚΟΜΙΔΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟ ΧΥΤΑ ΜΑΥΡΟΡΑΧΗΣ, ΠΛΥΣΗ ΚΑΔΩΝ ,ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙΚΩΝ», για 3 έτη εκτιμώμενης αξίας 2.724.748,63 € πλέον ΦΠΑ

ΤΜΗΜΑ 2 : «ΑΠΟΚΟΜΙΔΗ ΟΓΚΩΔΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ», για 3 έτη εκτιμώμενης αξίας 135.000,00 € πλέον ΦΠΑ

ΤΜΗΜΑ 3 : «ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗ ΘΝΗΣΙΜΑΙΩΝ ΑΔΕΣΠΟΤΩΝ ΖΩΩΝ» για 3 έτη εκτιμώμενης αξίας 21.600,00 πλέον ΦΠΑ (θα ανέθεταν με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ.10 του άρθρου 6 του Ν.4412/2016).

2. Στην παράγραφο 2.2.6 της διακήρυξης σχετικά με την απαιτούμενη Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα προβλεπόταν ότι: «[...]Τα (3) τρία απορριμματοφόρα θα πρέπει να είναι αντιρρυπαντικής τεχνολογίας τουλάχιστον EURO 5 ,ενώ τα υπόλοιπα (3) τρία πρέπει να είναι αντιρρυπαντικής τεχνολογίας τουλάχιστον EURO 6.[...] Για την απρόσκοπτη παροχή της υπηρεσίας τουλάχιστον τα έξι απορριμματοφόρα θα πρέπει να είναι διαθέσιμα κατά την ημέρα διεξαγωγής του διαγωνισμού και να ανήκουν στην ιδιοκτησία του ανάδοχου (θα υποβληθεί και Υπεύθυνη Δήλωση σχετικά με την ιδιοκτησία των απορριμματοφόρων)[...]._Αντίστοιχα για το πλύσιμο των κάδων θα πρέπει να διαθέτουν, ένα ιδιόκτητο ειδικό όχημα πλυντήριο κάδων «[...]Το όχημα θα πρέπει να είναι ιδιόκτητο, διαθέσιμο και να αποτελεί μέρος του στόλου του υποψηφίου αναδόχου κατά την ημέρα διενέργειας του διαγωνισμού.[...]]»

Περαιτέρω σημειώνεται ότι, στην παράγραφο 2.2.8 της διακήρυξης σχετικά με την στήριξη στην ικανότητα τρίτων – Υπεργολαβία , προβλεπόταν ότι: «[...]Σε περίπτωση χρήσης μη ιδιόκτητου οχήματος είτε, για την μεταφορά του υπολείμματος, είτε για το ένα απο τα επτά απορριμματοφόρα, αρκεί Υπεύθυνη Δήλωση του Ιδιοκτήτη, ότι προτίθεται να μισθώσει το όχημα στον ανάδοχο σε περίπτωση κατακύρωσης του διαγωνισμού σε εκείνον[...]]»

«[...] Οι οικονομικοί φορείς μπορούν, όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας (της παραγράφου 2.2.5) και τα σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (της παραγράφου 2.2.6), να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών τους με αυτούς[...]]».

3.Στις 22/01/2024 συνήλθε η επιτροπή διενέργειας διαγωνισμού και αξιολόγησης προσφορών, η οποία διαπίστωσε ότι υποβλήθηκε προσφορά από την ΕΝΩΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ENSER-HELESI μόνο για το ένα από τα δυο τμήματα (ήτοι για το τμήμα 1), της οποίας τα δικαιολογητικά συμμετοχής και η τεχνική και η οικονομική προσφορά ήταν σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης. Η επιτροπή με την από 12-3-2024 εισήγηση της γνωμοδότησε υπέρ της κατακύρωσης του διαγωνισμού στην «ΕΝΩΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ENSER-HELESI» για το εν λόγω τμήμα.

Με την με αρ. 41/ 19-3-2024, Απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής Δήμου Χαλκηδόνος, εγκρίθηκε το σύνολο των πρακτικών της επιτροπής διαγωνισμού, ανακηρύχθηκε προσωρινός ανάδοχος η ΕΝΩΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ENSER-HELESI» για το τμήμα 1 και εγκρίθηκε η επανάληψη του διαγωνισμού για το τμήμα 2.

4. Η αιτούσα (Δήμος Χαλκηδόνος) υπέβαλε τον φάκελο για το τμήμα 1 για προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας από το Ελεγκτικό Συνέδριο (Ε.Σ.) Στις 30-5-2024 η υπ' αριθμ. 179/2024 πράξη του Ε.Σ., σύμφωνα με την οποία κρίθηκε ότι κωλύεται η υπογραφή του υποβληθέντος από τον Δήμο σχεδίου σύμβασης, με το σκεπτικό ότι η πλημμέλεια που προκύπτει από τις αντιφατικές προβλέψεις που περιλάμβανε η διακήρυξη κρίνεται ουσιώδης, λαμβανομένου υπόψη και του γεγονότος ότι, σε αντίθεση με προηγούμενες διαδικασίες για την ανάθεση του ίδιου αντικειμένου, όπου είχε αναπτυχθεί ευρύς ανταγωνισμός, στην ελεγχόμενη διαδικασία υπεβλήθη μόνο μία προσφορά. Σημειωτέον ότι στις 2-6-2024 έληξε η εν ισχύ μέχρι τότε σύμβαση.

Ο Δήμος Χαλκηδόνος κατέθεσε προσφυγή στο έβδομο Τμήμα του Ε.Σ. για την ανάκληση της αριθμ. 179/2024 αρνητικής πράξης του Ζ' Κλιμακίου του Ε.Σ. η οποία εκδικάστηκε στις 5.07.2024 και έως σήμερα αναμένεται η έκδοση σχετικής σχετική απόφασης. Ακολούθως, και σε συμμόρφωση η αναθέτουσα αρχή προχώρησε στις 17-6-2024 σε επαναπροκήρυξη και δημοσίευση νέου διαγωνισμού για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών για την «ΑΠΟΚΟΜΙΔΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟ ΧΥΤΑ ΜΑΥΡΟΡΑΧΗΣ, ΑΠΟΚΟΜΙΔΗ ΟΓΚΩΔΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ, ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗ ΘΝΗΣΙΜΑΙΩΝ ΑΔΕΣΠΟΤΩΝ ΖΩΩΝ,ΓΙΑ ΤΡΙΑ (3)ΕΤΗ, ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗΣ ΕΝΑ ΕΤΟΣ, Π/Υ 3.841.798,16 €», απαλείφοντας τον όρο περί ιδιόκτητων οχημάτων που δεν έγινε δεκτός από το Ε.Σ.. Για τον εν λόγω διαγωνισμό, η αιτούσα όρισε συντετμημένες προθεσμίες υποβολής προσφορών 15 ημερών λόγω του κατεπείγοντος.

Περαιτέρω, αξίζει να σημειωθεί ότι και στην εκ νέου προκηρυχθείσα διαγωνιστική διαδικασία, με συντετμημένες προθεσμίες υποβολής προσφορών και άνευ του επίμαχου ασαφούς όρου περί ιδιόκτητων οχημάτων, υποβλήθηκε για το υπό εξέταση Τμήμα 1 -και πάλι- μόνο μια προσφορά –και μάλιστα από τον ίδιο οικονομικό φορέα που είχε καταθέσει και στην προηγούμενη διαδικασία η οποία, κατόπιν αρνητικής απόφασης του Ελεγκτικού Συνεδρίου στον προσυμβατικό έλεγχο, δεν ολοκληρώθηκε.

5. Εντωμεταξύ, επισημαίνεται ότι με την με αριθμ. 81/23.05.2024 απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής εγκρίθηκε μελέτη για την «Αποκομιδή απορριμμάτων του Δήμου Χαλκηδόνος και μεταφορά τους στο ΧΥΤΑ Μαυροράχης για δύο (2) μήνες», προϋπολογισμού 149.476,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ, με προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2γ του Ν. 4412/2016, για την ανάθεση της παροχής των εν λόγω υπηρεσιών, για την κάλυψη των σχετικών αναγκών της αιτούσας. Για τη λήψη της εν λόγω απόφασης δεν ζητήθηκε η σύμφωνη γνώμη της ΕΑΔΗΣΥ, επειδή, όπως επικαλέστηκε η αναθέτουσα αρχή, ο Π/Υ της σύμβασης ήταν μικρότερος από τα κατώτατα όρια του άρθρου 5 του ν. 4412/2016. Ωστόσο δεν είχαν υπολογιστεί οι όμοιες δαπάνες για δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών που είχαν προκηρυχθεί εντός του έτους 2024, οι οποίες υπερέβαιναν το όριο της Οδηγίας.

Σημειώτέον ότι στην ως άνω απόφαση αναφερόταν ότι εφόσον υπογραφεί η σύμβαση από την εν εξελίξει διαγωνιστική διαδικασία », η συγκεκριμένη ανάθεση (του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' ν. 4412/2016) θα λυθεί αζημίως για τον δήμο, έστω και αν δεν έχει παρέλθει ο συμβατικός χρόνος της ανάθεσης των δύο μηνών.

Με την με αριθμ. 103/2024 απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής του Δήμου Χαλκηδόνος, εγκρίθηκε το πρακτικό της Επιτροπής διαπραγμάτευσης, για την ανάθεση παροχής υπηρεσιών για δύο μήνες και κατακυρώθηκε η σύμβαση για την εν λόγω υπηρεσία στην εταιρεία «Ένωση εταιρειών ENSER-HELESΙ» με συνολική προσφερόμενη τιμή 149.476,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ, για χρονικό διάστημα που εκτείνεται από την 03.06.24 έως την 03.08.2024.

5.Ωστόσο, ο Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης, με την υπ' αριθμ. 71131/19-6-2024 απόφασή του ακύρωσε την 103/2024 απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής του Δήμου, επειδή, σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στη σχετική απόφαση, δεν λήφθηκε, σύμφωνα

με το νόμο, η σύμφωνη γνώμη της Αρχής, πριν την διεξαγωγή της διαδικασίας διαπραγμάτευσης.

Ενόψει των ανωτέρω, η αιτούσα ζητά την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, προκειμένου να προσφύγει στη διαδικασία διαπραγμάτευσης κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για τη σύναψη συμβάσης παροχής υπηρεσιών με αντικείμενο την αποκομιδή απορριμμάτων του Δήμου Χαλκηδόνος και μεταφορά τους στο ΧΥΤΑ Μαυροράχης, χρονικής διάρκειας τεσσάρων μηνών, προϋπολογισθείσας δαπάνης 298.952,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ, η οποία, όπως βεβαιώνει η αναθέτουσα αρχή, θα λυθεί αυτοδίκαια εφόσον η διαγωνιστική διαδικασία ολοκληρωθεί συντομότερα και υπογραφεί η σχετική σύμβαση με τον ανάδοχο του διαγωνισμού.

II. Νομικό πλαίσιο

6. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι:

«2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη.»

III. Νομική Εκτίμηση

7. Το υπό εξέταση αίτημα έχει υποβληθεί από το Δήμο Χαλκηδόνος, ο οποίος αποτελεί μη κεντρική αναθέτουσα αρχή κατά τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 3 του ν. 4412/2016. Αντικείμενο του αιτήματος αποτελεί η προσφυγή της αναθέτουσας αρχής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 του ιδίου ως άνω νόμου, συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας 298.952,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ, για το οποίο συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ' άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ του ν. 4412/2016 ως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

Η αναθέτουσα αρχή επικαλείται ως νομική βάση του αιτήματός της τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις, με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (βλ. σχετικώς ΔΕΕ, αποφάσεις της 11^{ης} Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia

SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις οι οποίες συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας, το δε βάρος απόδειξης της συνδρομής των έκτακτων περιστάσεων που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32).

8. Ειδικότερα, για την εφαρμογή της επικαλούμενης από την αναθέτουσα αρχή νομικής βάσης θεμελίωσης του αιτήματος -άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' ν. 4412/2016- απαιτείται η σωρευτική συνδρομή των ακόλουθων προϋποθέσεων: α) η ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης μη απορρέουσας από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής, β) η ύπαρξη κατεπείγοντος, μη συμβιβαζόμενου με την τήρηση των προθεσμιών διενέργειας διαγωνισμού και γ) η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και του εξ αυτής απορρέοντος κατεπείγοντος.

Η συνδρομή των ανωτέρω τριών προϋποθέσεων επιτρέπει την προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση μόνο στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, όπως ρητά επιτάσσει η σχετική διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 εδ. γ' του ν. 4412/2016.

9. Επισημαίνεται ότι ο ορθός προγραμματισμός των συμβάσεων αφορά τόσο στην έγκαιρη εκκίνηση των διαδικασιών σύναψης, όσο και στην επιλογή των κατάλληλων εργαλείων και μέσων διαδικασιών που παρέχονται από το δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων προς επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου και συνάδουν με το ενωσιακό δίκαιο. Εν προκειμένω, θα μπορούσε να ειπωθεί ότι η αναθέτουσα αρχή ενήργησε επιμελώς και προκήρυξε σχετικά έγκαιρα τη διαγωνιστική διαδικασία (6,5 μήνες πριν την λήξη της εν ισχύ τότε σύμβασης).

Ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής της επικαλούμενης ως άνω διάταξης, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι η ανυπέρβλητη αδυναμία υπογραφής σύμβασης, δημιουργεί συνθήκη κατεπείγοντος. Η ανάγκη ανάθεσης των εν λόγω υπηρεσιών αποκομιδής απορριμμάτων και μεταφοράς τους στο ΧΥΤΑ καθίσταται κατεπείγουσα λόγω ύπαρξης επιτακτικών λόγων δημοσίου συμφέροντος για την προστασία της δημόσιας υγείας, οι οποίοι συνίστανται στην αναγκαιότητα της αδιάλειπτης αποκομιδής των απορριμμάτων και την αποφυγή συσσώρευσης αυτών εντός του αστικού ιστού και μάλιστα εν μέσω θέρους με υψηλότερες για την εποχή θερμοκρασίες – ως εκ τούτου και υπό το φως των ανωτέρω, ο Δήμος Χαλκηδόνας έχει προσφύγει στη διαδικασία με διαπραγμάτευση για την αποκομιδή απορριμμάτων για δύο (2) μήνες ήτοι έως 3.08.24. Είναι σαφές ότι στο παρόν χρονικό σημείο εξέτασης του αιτήματος δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που τάσσουν άλλες τακτικές διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, της επισπευσμένης διαδικασίας περιλαμβανομένης.

Ως απρόβλεπτη περίπτωση γενεσιουργό της κατεπείγουσας ανάγκης, η αναθέτουσα αρχή επικαλείται στο αίτημά της την υπ' αριθμ. 179/2024 πράξης του Ε.Σ. σύμφωνα με την οποία κρίθηκε ότι κωλύεται η υπογραφή του υποβληθέντος από το Δήμο σχεδίου σύμβασης, χωρίς ωστόσο το υπό εξέταση ζήτημα να έχει κριθεί οριστικώς αφού η αναθέτουσα αρχή υπέβαλε προσφυγή στο έβδομο Τμήμα του Ε.Σ. για την ανάκληση της εν λόγω Πράξης. Η εν λόγω προσφυγή εκδικάστηκε στις 05.07.24 και αναμένεται σχετική απόφαση η οποία δεν έχει εκδοθεί μέχρι σήμερα.

Επιπλέον, η με υπ' αριθμ. 71131/19-6-2024 απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης με την οποία ακυρώθηκε η με αριθμ. 103/2024 απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής του Δήμου για προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση, κρίνοντας ότι έπρεπε να ληφθεί πρωτίστως η σύμφωνη γνώμη της Αρχής διότι επρόκειτο για συνολική εκτιμώμενη αξία σύμβασης που υπερέβαινε τα όρια της Οδηγίας 2024/24/ΕΕ .

Όπως προκύπτει τα ανωτέρω για την αναθέτουσα αρχή συνιστούν απρόβλεπτες περιστάσεις, και η μη δυνατότητα υπογραφής σύμβασης, συνεπεία των προαναφερόμενων, τελεί σε αιτιώδη συνάφεια με την κατεπείγουσα ανάγκη ανάθεσης των υπό κρίση υπηρεσιών, λόγω της προφανούς αδυναμίας της αναθέτουσας αρχής να καλύψει με άλλον τρόπο την ενεστώσα, άμεση και διαρκή ανάγκη παροχής υπηρεσιών αποκομιδής απορριμμάτων, δεδομένου ότι η προηγούμενη σύμβαση παροχής των εν λόγω υπηρεσιών έληξε στις αρχές Ιουνίου τρέχοντος έτους.

Όσον αφορά δε στην ανάθεση της σκοπούμενης σύμβασης στο απολύτως απαραίτητο μέτρο, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της, η αναθέτουσα αρχή επισημαίνει ότι η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση επιλέχθηκε για την προσωρινή και άμεση κάλυψη των κατεπειγουσών και επιτακτικών αναγκών που έχουν ήδη δημιουργηθεί και όχι του συνόλου των πάγιων και διαρκών αναγκών της. Εν προκειμένω, η αιτούμενη διάρκεια της σύμβασης που θα προκύψει από την εν λόγω διαδικασία έχει υπολογισθεί στο ποσό των 298.952,00 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., για χρονικό διάστημα τεσσάρων μηνών, ενόψει της αβέβαιης χρονικής εξέλιξης της τρέχουσας διαγωνιστικής διαδικασίας. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, διαφαίνεται ότι πληρούται η προϋπόθεση της ανάθεσης στο απολύτως απαραίτητο μέτρο, τόσο από άποψη οικονομικού αντικείμενου όσο και αιτούμενου χρονικού διαστήματος.

Σε κάθε περίπτωση, η τήρηση του αναγκαίου μέτρου διασφαλίζεται με την αναφορά που συμπεριλαμβάνεται στο σχετικό σχέδιο απόφασης της αναθέτουσας αρχής ότι στη σύμβαση που θα προκύψει από τη διαπραγμάτευση, θα περιληφθεί ρητή επιφύλαξη περί αυτοδίκαιης και αζημίως για την αναθέτουσα αρχή λύσης αυτής, εάν στο μεταξύ και δη σε προγενέστερο χρόνο ολοκληρωθεί ο σχετικός διαγωνισμός (πρβλ. ενδεικτικά Δ19/2023, Δ43/2023, Δ133/2023 γνώμες της Αρχής).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2γ του Ν.4412/16 για τη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών, με αντικείμενο την αποκομιδή απορριμμάτων του Δήμου Χαλκηδόνος και μεταφορά τους στο ΧΥΤΑ Μαυροράχης, χρονικής διάρκειας τεσσάρων μηνών, προϋπολογισθείσας δαπάνης 298.952,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ.

Αθήνα, 17 Ιουλίου 2024

Η Προεδρεύουσα Σύμβουλος

Ευαγγελία Κουτούπα